

28/07/2024

Μνήμη Καθηγητού Ιωάννη Θ. Μπάκα (1969 - 2024) - Του Αθανάσιου Ε. Καραθανάση

/ [Γνώμες](#)

Μνήμη Καθηγητού Ιωάννη Θ. Μπάκα (1969 - 2024)

Του [Αθανάσιου Ε. Καραθανάση](#)

Ομότιμου Καθηγητή Α.Π.Θ.,

Καθηγητή Τμήματος Θεολογίας Πανεπιστημίου Λευκωσίας

Γράφω εδώ όσα έπρεπε να πω, και δεν είπα, κατά την εξόδιο του Ιωάννη το λυπηρό απόγευμα της 18 Ιουλίου στον ιστορικό ναό του Αγίου Γεωργίου Νιγρίτας. Με τον Ιωάννη, Γιαννάκη για μένα και τους στενούς φίλους του, πορευθήκαμε αντάμα επί 31 χρόνια, από τον καιρό που συναντηθήκαμε τυχαία στην οδό Αγίας Σοφίας (Θεσσαλονίκη). Ήταν ένα ήρεμο δειλινό του Ιουλίου 1993 και οι δυο μας

περπατήσαμε επί ώρα στα στενά πέριξ του ναού της του Θεού Σοφίας, συζητώντας για το Οικουμενικό Πατριαρχείο, τις Νέες Χώρες, σε επικαιρότητα τότε, τον Μακεδονικό Αγώνα, την Νιγρίτα. Από τότε, και καθώς ο χρόνος κυλούσε, ο Ιωάννης συνέγραψε το μεταπτυχιακό του με θέμα τον Μακεδονικό Αγώνα στην Νιγρίτα και τις Σέρρες (1996) και έπειτα το διδακτορικό του για την μαρτυρική Μητρόπολη Μελενοίκου (εκτ. 2003), αμφότερα υπό την εποπτεία μου. Το Διοικητικό Συμβούλιο της γεραράς Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών (Ε.Μ.Σ.) απεφάσισε ομοφώνως, με εισήγησή μου, την πρόσληψή του ως ερευνητή στο Τμήμα Ιστορικών Ερευνών. Η εργασία του στην Ε.Μ.Σ. του έδωσε την ευκαιρία να εξοικειωθεί με την έρευνα, να γνωρίσει παλαιούς και νέους ερευνητές. Οι αρετές του εκτιμήθηκαν από το προσωπικό της και τους συναδέλφους που εργάζονταν στην πολύτιμη Βιβλιοθήκη της. Ο Ιωάννης, εργατικός και πείσμων, εκμεταλλεύτηκε την παρουσία του στην Ε.Μ.Σ., διεύρυνε τις γνώσεις του, εξέμαθε ξένες γλώσσες και κάλυψε τα όποια κενά είχε, καθώς δεν έκαμνε σπουδές στην Εσπερία. Το έτος 2001 απεχώρησε από την Ε.Μ.Σ., προς λύπη όλων μας, και παρά την προσωπική μου αντίδραση και προτίμηση να εργασθεί ως θεολόγος καθηγητής στην Μέση Εκπαίδευση, σε σχολεία της Ηλείας και της Ζακύνθου. Η διδασκαλία του αυτή έδωσε στον Ιωάννη την ευκαιρία να αποκτήσει πολύτιμη εμπειρία, που την αξιοποίησε, με τον καλύτερο τρόπο, στην πανεπιστημιακή διδασκαλία. Η αγάπη του για τους νέους, ο γλυκός τρόπος διδασκαλίας του, γλυκύτατος, άλλωστε, ο ίδιος, εκτιμήθηκαν από τους φοιτητές του, όπως πολλοί εξ αυτών το δηλώνουν στα μέσα μαζικής δικτύωσης, με αφορμή την αναγγελία του θανάτου του.

Κατά την θητεία του στην Ε.Μ.Σ. ενυμφεύθη την φιλόλογο Αναστασία, τέκνο ευσεβούς οικογενείας εκπαιδευτικών της Θεσσαλονίκης. Η ενασχόλησή του με την Μέση Εκπαίδευση δεν του στέρησε την επικοινωνία του με την πανεπιστημιακή διδασκαλία, καθώς, δίδαξε, με απόσπαση, στο Τμήμα Γλωσσών και Φιλολογιών του Δ.Π.Θ., ακόμη και στο Πανεπιστήμιο Αδριανουπόλεως (2004 – 2009). Ακολούθως, εξελέγη το 2009 μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού διανύοντας την πανεπιστημιακή ιεραρχία και φθάνοντας στην κορυφαία, αυτή του πρωτοβάθμιου (τακτικού) καθηγητού, ως την κοίμησή του. Την τελευταία τριετία (2022 – 2024) οι συνάδελφοί του, εκτιμώντας το ήθος και τις γνώσεις του, τον ανέδειξαν αναπληρωτή Πρόεδρο του Τμήματός τους. Παραλλήλως, διατελούσε μέλος του Δ.Σ. της Ε.Μ.Σ. Τα ψηφίσματα που εξέδωσαν το Τμήμα του, με αφορμή την κοίμησή του, η Κοσμητεία της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ., η Πρυτανεία, η Ε.Μ.Σ., εκφράζουν την εκτίμησή τους και τις ευχαριστίες τους για την προσφορά του.

Πιστό και αφοσιωμένο τέκνο της Εκκλησίας τιμήθηκε καθηκόντως, έστω και αργά,

καθώς στην εξόδιό του συγχοροστάτησαν οι Σεβασμιώτατοι Σερρών και Νιγρίτης κ. Θεόκλητος, ο Παναγιώτατος Θεσσαλονίκης κ. Φιλόθεος, ο Σεβασμιώτατος Αρκαλοχωρίου και συνάδελφός μας κ. Ανδρέας Νανάκης, ο Θεοφιλέστατος Ρηγίου κ. Αλέξιος και σύμπας ο κλήρος Νιγρίτας και των πέριξ. Στην εξόδιο παρέστησαν όλοι, κυριολεκτικώς όλοι, οι συμπολίτες του μετασπάντος. Μαζί τους και σύμπαντες οι συνάδελφοί του, απόδειξη της αγάπης τους προς αυτόν.

Το έργο του Ιωάννη αναφέρεται στο Οικουμενικό Πατριαρχείο, τα Πρεσβυγενή της Ανατολής, τον Νεώτερο Ελληνισμό, την εκκλησιαστική διοίκηση, τον εθνοφυλετισμό, τις εκκλησιαστικές προσωπικότητες, την εκκλησιαστική γεωγραφία, την θρησκευτική διπλωματία κ.ά. Με αυτό πλάτυνε την έρευνα βαδίζοντας στα χνάρια του Οικουμενικού Ελληνισμού, πάντοτε νηφάλιος, και με βάση τις ανέκδοτες πηγές, μακριά και πέρα, απέναντι από τους «εστέτ» και τους αυτοαποκαλούμενους αναλυτές. Και η διδασκαλία του ήταν εγκιβωτισμένη ενσυνείδητα δομημένη με την έγνοια, πάντοτε, να μεταδώσει στους φοιτητές του την περιχαράκωση του μέλλοντος του Γένους και της Ορθοδοξίας.

Το δειλινό της 18 Ιουλίου 2024 η μακεδονική Γη τον πήρε στην αγκαλιά της και από εκεί στην αγκαλιά του Θεού, που του άνοιξε τον δρόμο για πιο ψηλά, σε μια πορεία και εμπειρία αναστάσιμη κοντά στον Κύριο και Θεό μας από όπου πάλι θα μας βοηθά, έγραψε η ευλαβής οικογένειά του στο ευχαριστήριο μήνυμά της στους συναδέλφους του Ιωάννη.